

Sygnatura akt XII C 798/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 26 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Łosik

Protokolant: Stażysta Agata Zbąszyniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 marca 2014 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa (...) **Bank S.A. z siedzibą we W.**

przeciwko (...) **sp. z o.o. z siedzibą w W.**

zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji

utrzymuje w mocy wyrok zaoczny z dnia 9 października 2013 roku.

Anna Łosik

UZASADNIENIE

Pozwem, nadanym w urzędzie pocztowym w dniu 5 kwietnia 2013 r. (...) Bank S.A. we W. wniósł o zwolnienie spod egzekucji ruchomości zajętych u dłużnika J. W. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) w P.Z. G., będących własnością powoda oraz zasądzenie od pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. Ponadto wniósł o zabezpieczenie roszczenia poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego w części dotyczącej egzekucji z pojazdów będących jego własnością.

Postanowieniem z dnia 28 maja 2013r. Sąd zabezpieczył powództwo i zawiesił postępowanie egzekucyjne zgodnie z żądaniem powoda.

Wyrokiem zaocznym z 9 października 2013r. Sąd zwolnił spod egzekucji samochód marki R. (...) nr rej. (...) i samochód marki R. (...) nr rej. (...) zajęte u dłużnika Z. W. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) w P.Z. G. w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego pod sygn. KM (...) z wniosku (...) sp. z o.o. w W. przeciwko J. W., które to pojazdy stanowią własność powoda.

Pozwany wniósł sprzeciw od powyższego wyroku domagając się oddalenia powództwa w całości i zasądzenia od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10 czerwca 2010r. (...) Bank S.A. zawarł z J. W. i jego żoną H. W. umowę pożyczki w kwocie 78.884,87zł na zakup pojazdu R. (...). Zabezpieczeniem spłaty była umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie zawarta w tym samym dniu. Zgodnie z jej postanowieniami przewłaszczający J. W., będący właścicielem pojazdu, za zgodą swej małżonki, przeniósł na Bank udział w prawie własności wyżej opisanego samochodu wynoszący 49/100 części. Jednocześnie przewłaszczający wyraził bezwarunkową zgodę na przejście na Bank pozostałej, przysługującej przewłaszczającemu części udziału w prawie własności pojazdu, wynoszącej 51/100 części w dniu następnym po dniu, w którym upłynął okres wypowiedzenia pożyczki.

W dniu 23 kwietnia 2010r. powód zawarł z J. W. umowę kredytu na zakup pojazdu R. (...). Zabezpieczeniem spłaty była umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie. I w tym, wypadku przewłaszczający J. W., będący właścicielem pojazdu, za zgodą swej małżonki, przeniósł na Bank udział w prawie własności wyżej opisanego samochodu wynoszący 49/100 części. Jednocześnie przewłaszczający wyraził bezwarunkową zgodę na przejście na Bank pozostałej, przysługującej przewłaszczającemu części udziału w prawie własności pojazdu, wynoszącej 51/100 części w dniu następnym po dniu, w którym upłynął okres wypowiedzenia umowy kredytu.

Pismem z dnia 22 listopada 2011r. (...) Bank S.A wypowiedział J. W. umowę kredytu z dnia 23.04.2010r. z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, liczonego od dnia doręczenia wypowiedzenia. Łączna kwota wymagalnego zobowiązania na dzień wypowiedzenia wynosiła 8.555zł, zaś całość zadłużenia z tytułu umowy kredytowej wynosiła łącznie 80.874,33zł. Z dokumentu wynikało, że wypowiedzenie traci moc w dacie uregulowania przed upływem okresu wypowiedzenia całego zobowiązania wymagalnego. Korespondencja została doręczona dłużnikom w trybie podwójnego awizowania w dniu 15.12.2011r.

Pismami z dnia 29 listopada 2011r. (...) Bank S.A wypowiedział J. W. i H. W. umowę pożyczki z dnia 10.04.2010r. z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, liczonego od dnia doręczenia wypowiedzenia. Łączna kwota wymagalnego zobowiązania na dzień wypowiedzenia wynosiła 6.323,91zł, zaś całość zadłużenia z tytułu umowy pożyczki wynosiła łącznie 115.538,34zł. Z dokumentu wynikało, że wypowiedzenie traci moc w dacie uregulowania przed upływem okresu wypowiedzenia całego zobowiązania wymagalnego. Korespondencja została doręczona dłużnikowi w trybie podwójnego awizowania w dniu 17.12.2011r.

Pismem z 26 lutego 2013r., doręczonym w dniu 5 marca 2013r., organ egzekucyjny zawiadomił powoda o zajęciu spornych ruchomości w toku postępowania egzekucyjnego KM (...)

Pismami z 8 marca 2013r. powód wystąpił do pozwanego o odstąpienie od egzekucji pojazdów, informując jednocześnie, że na mocy umów o przewłaszczeniu pojazdów, jest ich właścicielem.

dowód: umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie k. 4, 6, umowa kredytu k. 5, umowa pożyczki k. 7, wypowiedzenie umowy kredytu k. 29, wypowiedzenie umowy pożyczki k. 30, 31, dowody doręczenia oświadczeń Banku o wypowiedzeniu umów k. 32, 33, 34, pismo komornika z informacją o dacie wpływu do biura podawczego Banku k. 24, pisma powoda do wierzyciela i komornika k. 25, 26, 27

Ustalając stan faktyczny Sąd wziął pod uwagę kopie dokumentów przedłożonych przez powoda albowiem pozwany nie kwestionował, że kopie te wiernie odzwierciedlają treść oryginałów. W ocenie Sądu dokumenty te dowodzą faktu przejścia własności na powoda. Wątpliwości pozwanego co do skuteczności przejścia prawa własności nie zasługują na uwzględnienia. Zważyć trzeba, że pozwany w sprzeciwie od wyroku zaocznego winien przytoczyć wszystkie okoliczności faktyczne i dowody na ich poparcie, czego nie uczynił.

Sąd oddalił wniosek pozwanego o zwrócenie się do Wydziału Komunikacji Urzędu Miasta P. o podanie danych właściciela pojazdów jako, że nie został złożony w sprzeciwie. Pozwany składając go dopiero na rozprawie nie uprawdopodobnił jednocześnie, że opóźnienie w powołaniu dowodu nastąpiło bez jego winy. Uwzględnienie wniosku oczywiście spowodowałoby zwłokę w postępowaniu albowiem implikowałoby konieczność odroczenia rozprawy, przy czym w sprawie nie zachodzą żadne wyjątkowe okoliczności. Co najistotniejsze jednak dowód ten był bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy (o czym szerzej poniżej).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo o zwolnienie zajętego przedmiotu od egzekucji stanowi środek merytorycznej obrony osoby trzeciej, której prawa zostały przez egzekucję naruszone. Powództwo ekscydencyjne, w przeciwieństwie do powództwa opozycyjnego, nie jest ukierunkowane na zwalczanie tytułu wykonawczego, ale zmierza do przeciwstawienia się prowadzeniu egzekucji z określonego przedmiotu.

Powództwo z art. 841 kpc może być wytoczone najwcześniej po wszczęciu egzekucji, lecz nie później niż w terminie miesiąca od dnia dowiedzenia się o naruszeniu prawa (chyba że inaczej stanowią przepisy szczególne). W literaturze wyrażany jest pogląd, że miesięczny termin do wytoczenia powództwa o zwolnienie zajętego przedmiotu od egzekucji ma charakter materialnoprawny i dlatego nie podlega przywróceniu. Powództwo z art. 841kpc najpóźniej można wytoczyć do chwili zakończenia postępowania egzekucyjnego. Później osoba trzecia może jedynie żądać, w drodze odrębnego powództwa, zwrotu wyegzekwowanego świadczenia lub naprawienia szkody wyrządzonej na skutek skierowania egzekucji do danego przedmiotu. Artykuł 841 § 3kpc wprowadza miesięczny termin prekluzyjny liczony od dnia, gdy osoba trzecia dowiedziała się o naruszeniu prawa.

Legitymacja czynna służy wyłącznie osobie trzeciej, której prawa zostały naruszone w konkretnym postępowaniu egzekucyjnym, zaś legitymowanym biernie jest wierzyciel egzekwujący.

Podstawa do wytoczenia powództwa o zwolnienie zajętego przedmiotu od egzekucji występuje wówczas, gdy w toku zajęcia zostały naruszone prawa osoby trzeciej (np. dana rzecz jest własnością tej osoby), przy czym, co podkreśla się w piśmiennictwie, chodzi o naruszenie tego rodzaju, że doszło do zajęcia takiego składnika majątkowego, z którego wierzyciel nie ma prawa zaspokoić swojej wierzytelności.

W niniejszej sprawie powód wykazał, że dowiedział się o naruszeniu jego prawa przez zawiadomienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...)w P.w dniu 5 marca 2013 r. (data przetaty biura podawczego powoda). Powód wniósł powództwo o zwolnienie spod egzekucji w dniu 5 kwietnia 2013r., czyli w ostatnim dniu terminu określonego w ustawie. Bez znaczenia jest przy tym okoliczność, że pozew został wniesiony do sądu niewłaściwego rzeczowo, a następnie przekazany tutejszemu Sądowi (art.200§3kpc)

Pozwany twierdził, że powód nie wykazał przyczyny prawnej przysporzenia udziału dłużnika na rzecz Banku, powołując się na zasadę kauzalności czynności prawnych. Kwestionował wypowiedzenie umowy dłużnikowi wskazując, że warunkiem skutecznego wypowiedzenia jest wezwanie kredytobiorcy do zapłaty zaległych rat. Przywołane w sprzeciwie od wyroku zaocznego twierdzenia pozwanego były jedynie zbiorem luźnych i lakonicznie sformułowanych wątpliwości, które nie przełożyły się na żadne konkretne wnioski procesowe, w żadnym zaś razie nie stanowiły argumentu przemawiającego za stanowiskiem prezentowanym przez stronę pozwaną. Pozwany nie przedstawił żadnego dowodu potwierdzającego, by wypowiedzenie umowy dłużnikowi przez bank było nieskuteczne ani też, że brak jest przyczyny przysporzenia na rzecz powoda. Z dokumentów przedłożonych przez powoda wynika, że wypowiedział on umowę pożyczki oraz umowę kredytu, a treść umów przewłaszczenia dowodzi, że zaistniały warunki do przejścia własności na powoda. Jeśli pozwany twierdzi, że wypowiedzenie utraciło moc, to winien tę okoliczność wykazać. Jedynym zgłoszonym przez pozwanego wnioskiem dowodowym był wniosek o zwrócenie się do Wydziału Komunikacji Urzędu Miasta P., który został złożony po terminie. Jakkolwiek nawet w przypadku, gdyby okazało się, że pojazdy są zarejestrowane na nazwisko dłużnika, nie miałyby to znaczenia dla przejścia własności samochodów, bowiem ujawnienie w rejestrze nie ma charakteru konstytutywnego i nie decyduje o tym, czy prawo własności przysługuje czy też nie, a jedynie mogłoby świadczyć o ewentualnych uchybieniach przy rejestracji. Z treści paragrafu 2 pkt 3 d umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie z 23 kwietnia 2010r. jednoznacznie wynika, że przewłaszczający wyraża bezwarunkową zgodę na przejście na bank pozostałej przysługującej mu części udziału w prawie własności pojazdu w dniu następnym po dniu, w którym upłynął termin wypowiedzenia umowy kredytu. Podobny zapis dotyczący umowy pożyczki figuruje w paragrafie 2 pkt 3 d umowy przewłaszczenia na zabezpieczenia z 10 czerwca 2010r. wbrew stanowisku pozwanego, powód wskazał na stosunek prawny łączący go z dłużnikiem i zabezpieczenie tego stosunku, jakim były umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie. Umowy przewidywały przejście własności pojazdów na przewłaszczającego w przypadku ziszczenia się warunku w postaci wypowiedzenia umowy. Powód przedłożył pisma zawierające oświadczenia banku o wypowiedzeniu dłużnikowi umowy kredytu i umowy pożyczki wraz z dowodami potwierdzającymi niepodjęcie przesyłek przez dłużnika. Z powyżej opisanych dowodów wynika, że warunek się ziszczył i doszło do przejścia własności pojazdów, zatem na dzień wszczęcia egzekucji właścicielem pojazdów będących przedmiotem egzekucji był (...) Bank S.A.

Wobec tego, że Sąd doszedł do przekonania, iż powód wykazał, że pojazdy stanowią jego własność oraz zachował miesięczny termin do wniesienia powództwa o zwolnienie przedmiotów spod egzekucji, powództwo podlegało uwzględnieniu.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji i utrzymał w mocy wyrok zaoczny z 9 października 2013r. (art. 347 kpc).

W wyroku tym, działając na podstawie art.841§1kpc, Sąd zwolnił pojazdy stanowiące własność powoda - będące przedmiotem sporu - spod egzekucji

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc w związku z tym, że pozwany przegrał proces w całości. Koszty postępowania w niniejszej sprawie stanowiła opłata od pozwu w wysokości 4.475zł i taką też kwotę Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda. Sąd nie znalazł podstaw dla uwzględnienia wniosku pozwanego odstąpienie od obciążania go kosztami postępowania. Argument, iż przed wytoczeniem powództwa powód nie okazał pozwanemu dokumentów potwierdzających jego prawo własności nie może stanowić podstawy dla zastosowania art.102kpc. Po pierwsze należy mieć na względzie, iż powód miał tylko miesiąc na wytoczenie powództwa, a pozwany nie dowiódł, iż swe wątpliwości wyartykułował pozwanemu. Co najistotniejsze jednak, w niniejszym postępowaniu powód złożył komplet dokumentów potwierdzających jego prawa, które wraz z pozwem i postanowieniem o zabezpieczeniu zostały pozwanemu doręczone. Nic nie stało na przeszkodzie, aby pozwany uznał pozew przy pierwszej czynności procesowej i wówczas Sąd mógłby rozważyć nawet zastosowanie art.101kpc.

SSO Anna Łosik